

Ammatillisen koulutuksen reformi.

Läpäisyohjelman kokemusten hyödyntäminen

Kokous OKM 11.1.2016

Yksilöä tuetaan yhteisön hyvinvointia kehittämällä

MITÄ SE TARKOITTAA?

Ongelmaisia opiskelijoita tuetaan kaikkien hyvinvointia kehittämällä. Oppilaitos tulee ymmärtää työyhteisönä, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen. Työ- ja opiskeluilmapiiri, työssä- ja opinnoissa jaksaminen. Hyvinvointi ja viihtyvyys syntyy pienistä arkisista asioista.

Pimeässä kaikki kissat ovat harmaita

MITÄ SE TARKOITTAA?

Liiasta ongelmakeskeisyydestä pois. Eronneet on perinteisesti ajateltu ongelmallisiksi ja "syrjäytyneiksi", vähemmistöksi. Kuitenkin alasta riippuen arviolta 30-40 % on kiikun kaakun opinnoissa viihtymisen ja jatkamisen suhteen.

Mustavalkoisesta ajattelusta harmaan eri sävyjen tunnistamiseen.

Jatkavissakin asuu (ainakin joskus) pieni eroamisen ja haluttomuuden ajatus, eroavissa palaa (ainakin joskus) pieni jatkamisen ja innon liekki.

HOPS eläväksi asiakirjaksi - opiskelija oman opiskelunsa omistajaksi

MITÄ SE TARKOITTAA?

Opiskelun hallinnan kokemusta. Opiskelija on "kartalla" omista opinnoistaan. Oman opiskelun kokonaisuus, tavoitteet, tehdyt suoritukset, jäljellä olevat tehtävät ja mahdolliset rästit ovat tiedossa. Tällä hetkellä yhtenä läpäisyn hidasteena on epätietoisuus omista opinnoista ja lukujärjestyksestä, puuttuu tietoa siitä missä pitäisi olla ja mihin aikaan. Myös opettajat ovat epätietoisia ja paikoin hukassa.

Opintojen organisointi, seuranta, lukujärjestyksen suunnittelu, opiskelijan itseohjautuvuus ja parempi tiedottaminen lisäävät opiskelun hallintaa.

Luotsaava opettajuus

MITÄ SE TARKOITTAA?

Opettajan persoonalla ja käyttäytymisellä ratkaiseva merkitys. Opiskelijat listaavat pitkän listan toiveadjektiiveja hyvää opettajaa kuvatessaan. Esimerkiksi *kärsivällinen* opettaja pysähtyy varmistamaan, että kaikki ovat oppineet asiat. Kärsivällisyyden ohella avainkäsitteenä voidaan pitää *uskallusta*. Rennolta ja turvalliselta opettajalta uskaltaa kysyä jos jokin asia jää epäselväksi. Opiskelijakyselyssä väitteellä "opettajat ovat kannustavia ja myönteisiä" oli selkeä yhteys opintojen hyvään läpäisyyn.

Mutta onko opettajalla mahdollisuus olla hyvä opettaja nykyisen ammatillisen koulutuksen myllerryksessä?

Työntäyteisiä koulupäiviä

MITÄ SE TARKOITTAA?

”Tekemisen puute” on eräs opinnoista eroamisen syy. Tehtävät saadaan valmiiksi, mutta seuraavaa vaihetta ei päästä aloittamaan (materiaalin puuttuminen, vapaiden koneiden puute, lukujärjestykselliset asiat, opettaja ei ole paikalla). Opiskelupäivissä on erilaisia loppoaikoja ja turhauttavia taukoja. Opiskelijakyselyssä reilu kolmannes (35 %) opiskelijoista oli eri mieltä väitteestä ”opiskelupäivät ovat haastavia ja työntäyteisiä”.

Keskeisinä ratkaisuin opetuksen tehokkaampi organisointi, henkilökohtaistaminen, digitalisaatio ja itseohjautuvuuden lisääminen.

Kohtelee oppilaitosyhteisön ihmisiä, kuin he olisivat inhimillisiä olentoja

MITÄ SE TARKOITTAA?

Läpäisyn tehostaminen ei ole mitään rakettitiedettä. Kun henkilökunta ja opiskelijat kohtelevat toisiaan ihmisinä ja ovat ihmisiksi, niin sillä päästään jo pitkälle. Hyvän läpäisyn oppilaitoksille on usein tyypillistä se, että siellä vallitsee eräänlainen suvaitsevaisuuden, yhteistyön ja toisten kunnioittamisen eetos.

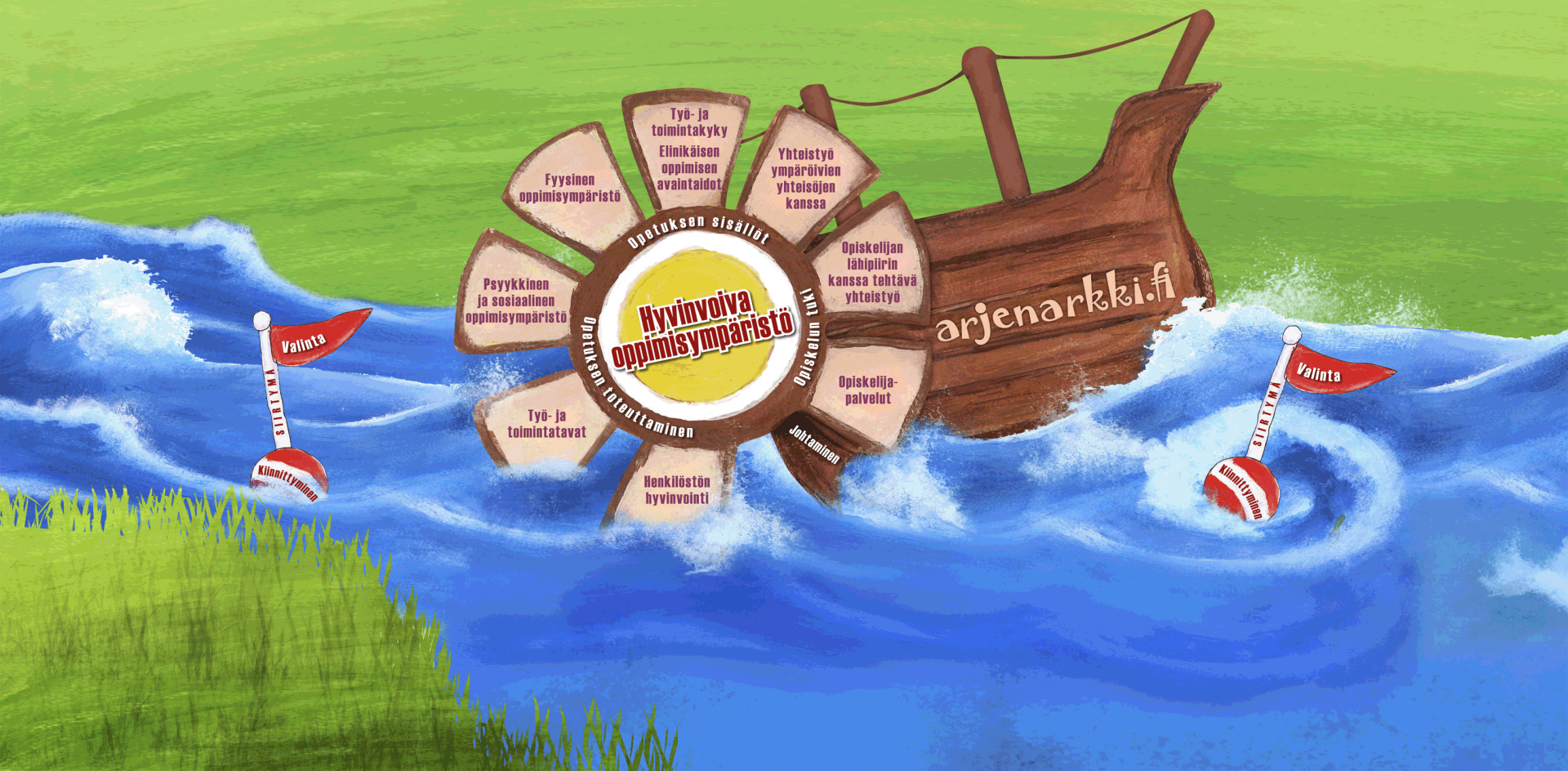
Ihmisten parhaat mahdolliset puolet saadaan esiin kun heitä kohdellaan parhaalla mahdollisella tavalla.

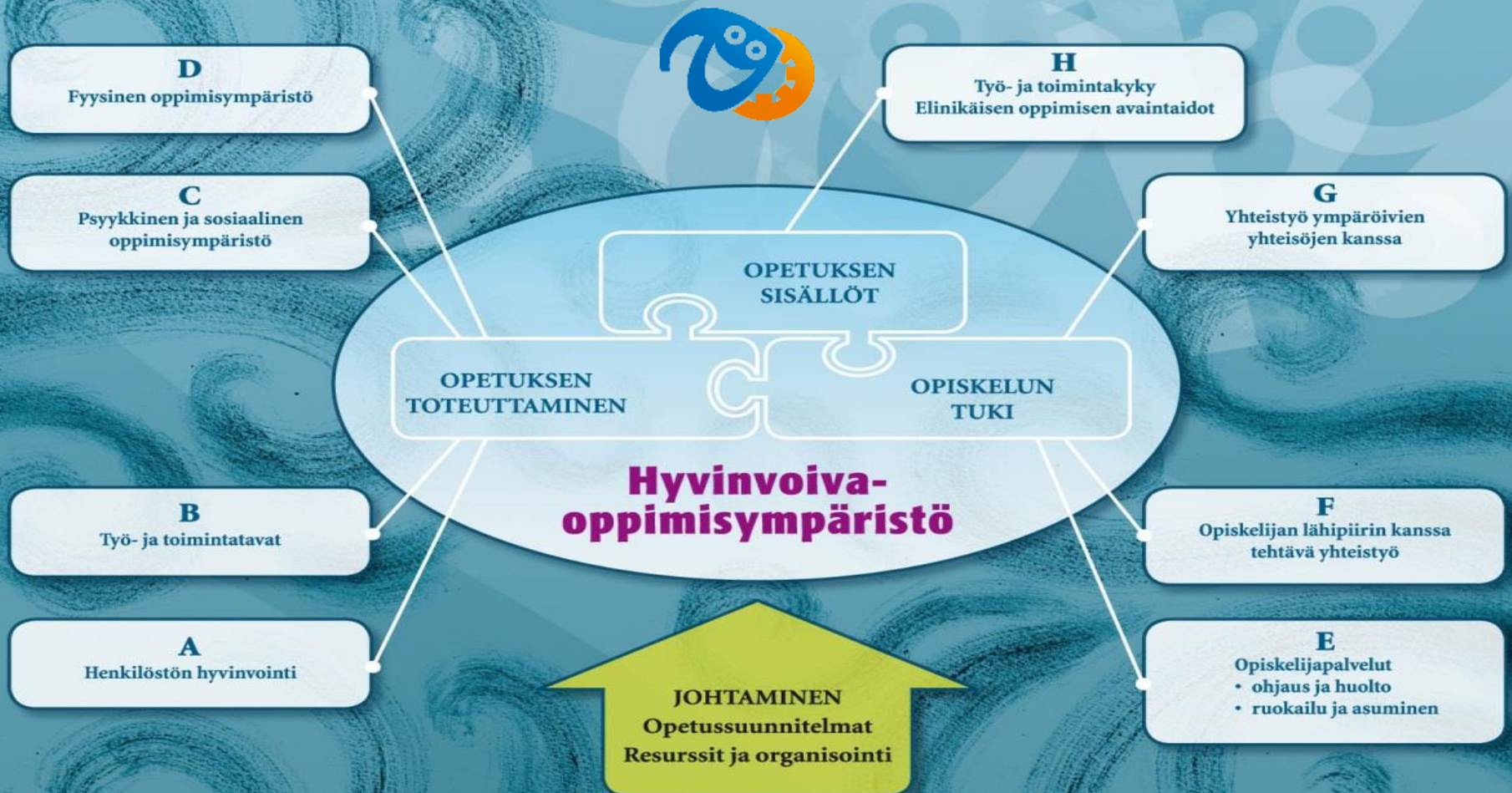
Sujuvien siirtymien koulutusväylät

- Opiskelijoiden jatkuva sisäänotto ja valmistuminen
- Opiskelun ja arjen taitojen tukipalvelut kaikille opiskelijoille
- Luotsaava opettaminen: oppitunneista siirrytään opiskelupäiviin ja erilaisiin jaksoihin ja opettajatiimeihin
- Yksilöllisyys ja ryhmien hyödyntäminen eivät ole vastakohtia, vaan tukevat toisiaan

- Ammattiin opiskelevat haluavat kohdata ja kiinnittyä.
Opiskelijan henkilökohtainen menestys edellyttää opettajan ja opiskelijaryhmän riittävää tukea.
- Koulutuksen järjestäjän toimintaa tuleekin arvioida:
 - a) kykynä vastaanottaa opiskelijoita
 - b) tuottaa osaamista = tutkinnonosat ja tutkinnot
 - c) opiskelijoiden kiinnittymisenä työelämään tai jatko-opintoihin

- Ammatillinen oppilaitos on sosiaalinen yhteisö. Sellaisena sitä tulee kehittää ja johtaa.
- Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen on ammatillisen koulutuksen keskeinen tehtävä kestävien työurien varmistamiseksi.